

YAZAR ADI-SOYADI: LEVENT PAYZIN
BAŞLIK: XVIII. YÜZYILDA MİDİLLİ ADASI

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu sahip olduğu sınırlar itibariyle, doğal olarak bir deniz devleti olsa da, onun bu özelliği son zamanlara kadar araştırmacıların dikkatinden uzak kalmıştır. Bu sebeple de Osmanlı denizciliği, adalar ve Osmanlı'da adalılık konusunda bilgilerimiz son derece sınırlıdır. Oysaki bir sistemi tam ve doğru olarak anlayabilmek için, o sistemi oluşturan bütün elemanların tespit edilip kavraması gerekmektedir. Söz konusu olan sistem çok dilli, çok dinli ve çok kültürlü bir devlet olan Osmanlı İmparatorluğu olunca, ayrıntılar çok daha önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada Osmanlı İmparatorluğu'nun sahip olduğu binlerce ada içerisinde stratejik konumuyla öne çıkan adalardan biri olan Midilli'yi ele aldık. Çalışmamızı XVIII. yüzyıl ile sınırlandırdık. Bunun temel sebebi, XVIII. yüzyılın Osmanlı tarihinin en karanlıkta kalmış dönemi olmasıdır. Bu dönemi restore edilmekte olan bir bina olarak kabul edersek, bu duvara bir tuğla da biz eklemeyi ve aydınlatılmayı bekleyen bir eleman olan Midilli adasına küçük de olsa bir ışık tutmayı hedefliyoruz.

Acaba adanın sahip olduğu yönetim organizasyonu, Osmanlı'nın kıta topraklarında uyguladığı sistemle örtüşüyor muydu? Midilli'de yaşamak, imparatorluğun kıta topraklarında yaşamaktan farklı mıydı? Eğer farklıysa, bu farklar nelerdi? Niçin Midilli adası XVIII. yüzyılda önemli bir gemi inşa merkezi konumundaydı? Yunan Büyük İsyanı birçok adaya yayılmasına rağmen, niçin Midilli'de ciddi bir olay görülmemiştir? İşte tüm bu sorular, bu çalışmanın temel problemlerini oluşturmaktadır.

Ana kaynak olarak Osmanlı arşiv belgeleri ve seyyah kayıtlarının kullanıldığı bu çalışma, üç ana bölüm üzerine inşa edilmiştir. İlk bölümde yönetim ve askeri sistem ele alınmaktadır. İkinci bölümde ada ekonomisi mercek altına alınmakta; son bölümde ise nüfus, yerleşim ve sosyal hayata dair bilgiler verilmektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Midilli, Nazır, Kalyon, Zeytinyağı, Kale